

Zápis z 2. zasedání plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody Olomouckého kraje ze dne 25. 10. 2021

Přítomni: dle prezenční listiny
Forma jednání: platforma MS TEAMS

1. Zahájení a přivítání účastníků

Hejtman a předseda Rady hospodářské a sociální dohody Olomouckého kraje (dále jen RHSD OK) ing. Josef Suchánek přivítal přítomné členy a stálé hosty a konstatoval, že je přítomno 16/21 členů.

Dále předsedající představil program 2. zasedání plenární schůze RHSD OK.

Program:

1. Zahájení a přivítání účastníků, organizační záležitosti – aktuální stav členské základny Tripartity
2. Informace z jednání Rady hospodářské a sociální dohody ČR
3. Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji
4. Výzva Ministerstvu pro místní rozvoj ČR k zajištění financování středních škol v Integrovaném regionálním operačním programu pro období 2021 - 2027
5. Nástroje podpory učňovského a středního školství v Olomouckém kraji v návaznosti na potřeby trhu práce
6. Různé

K předloženému programu nebyly ze strany pléna žádné připomínky a doplnění.

Pan hejtman poté předal slovo ing. Jaroslavovi Hanákovi.

2. Informace z jednání Rady hospodářské a sociální dohody ČR

Ing. Hanák pozdravil přítomné a informoval o zásadních bodech, které byly projednány na jednání RHSD ČR dne 18. 10. 2021 prostřednictvím videokonference. Informoval, že bylo zformulováno 6 doporučení nové vlády.

Konkrétně byla řešena situace v automotive. Automobilový průmysl tvoří 9% HDP a 24% exportu a tvoří tak klíčové odvětví, které poskytuje zaměstnání 150 tis.lidí. Hlavními výrobci v automobilovém průmyslu jsou Škoda Auto, Toyota, Tatra a Iveco. MPSV představilo možnosti využití programu Antivirus a dalších nástrojů pro podporu zaměstnanosti. Vysoké riziko zhoršení situace na trhu práce souvisí se zhoršující se situací v automotive, především z důvodu nedostatku čipů, a s tím souvisejícím omezováním výroby. Vláda chce tuto pomoc firmám poskytnout zpětně od 1. října. Cílem opatření je zachovat maximální možnou míru zaměstnanosti v klíčovém odvětví výroby automobilového průmyslu. Dále se připravuje tzv. kurzarbeit, o němž stále MPSV s ÚHOS vyjednává, stejně jako o prodloužení již zmíněného programu Antivirus.

Dalším bodem byla aktuální krize v energetice. Řešila se vážnost situace zvyšování cen energií a zvyšování inflace, která se může dostat až k 6%. Jednou z navrhovaných možností řešení vlády je snížení DPH z 21 na 0 procent, a to na 2 měsíce, což by nemělo být v rozporu s EU. Diskutovala se také možnost, jak pomoci firmám. Navrhuje se z příspěvku státu na podporu fotovoltaiky, kde je zablokováno 27 mld, uvolnit 5-8 mld. Kč právě na podporu firem. Jednalo by se o odpočet příspěvku na obnovitelné zdroje energií, ještě však není rozhodnuto a o částce se bude nadále diskutovat.

Vážná situace je také řešena v souvislosti s nedostatkem látky AdBlue – směsi, která se musí povinně dodávat naftovým motorům, ceny jdou dramaticky nahoru, je omezená nabídka, a situace může velmi zkomplikovat veřejnou dopravu a zásobování obyvatelstva potravinami.

Ing. Krmášek zdůraznil vážnost situace v oblasti automotive, kdy je ČR světovou jedničkou ve výrobě autobusů a na 2. místě ve výrobě automobilů na obyvatele, a kdy se již nejedná pouze o nedostatek čipů a neúměrné zvyšování cen energií, ale také je třeba počítat s omezením dodávky hořčíku z Číny, což může mít negativní dopad nejen na celý automobilový průmysl. Zároveň upozornil na totální kolaps prodeje škodovek.

Dále informoval, že na předchozí plenární schůzi RHSD ČR se projednával mimo jiné návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2022 a varoval před neuváženými škrtky v rozpočtu v řádu 60-100 mld., jak avizují možní členové budoucí vlády. Zároveň informoval, že ČMKOS zformulovalo deset doporučení ČMKOS nové vládě.

Probíralo se také omezování příspěvků v dopravě v rámci snížení deficitu státního rozpočtu. Ing. Hanák upřesnil, že některé slevy by měly zůstat, rozsah je však na Ministerstvu dopravy.

3. Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji

Pan ing. Šabata informoval o základních údajích v oblasti nezaměstnanosti za Olomoucký kraj a celou ČR. Zmínil především průměrný věk nezaměstnaných, průměrnou výši podpory v nezaměstnanosti a průměrnou hrubou měsíční mzdu. Hovořil o podílu nezaměstnaných osob k 30. 9. 2021, a také o větším zájmu zaměstnávání cizinců v Olomouckém kraji. V posledních měsících je na tom Olomoucký kraj lépe v porovnání s celorepublikovým průměrem. Dochází k nárůstu míst a poklesu podílu nezaměstnaných osob v OK. Oproti roku 2019 se daří snižovat počet uchazečů o zaměstnání, kteří jsou v evidenci kratší dobu. Narůstá však počet uchazečů v rozmezí 1-2 let evidence, zde je zaměstnanost problematictější. Poprvé od roku 2009 klesl podíl nezaměstnaných v rámci okresů na Jesenicku pod úroveň Šumperka. Poprvé v historii je také relativní nezaměstnanost na Jesenicku nižší, než v ČR. Zmínil také paradox, kdy dva sousedící okresy Přerov a Prostějov, mají až dvojnásobný rozdíl v podílu nezaměstnaných osob.

Očekává se ještě mírný pokles podílu nezaměstnaných, Antivirus zafungoval, otázkou zůstává, jak dlouho bude fungovat a jak dlouho bude držet zaměstnance ve firmách.

Ve 2. čtvrtletí 2021 vzrostla průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství proti stejnému období předchozího roku o 11,3 %, reálně vzrostla o 8,2 %. Medián mezd činil 32 408 Kč.

Proběhla diskuze na otázku, zda Úřad práce reaguje na nového zaměstnavatele Amazon. Na tohle téma pan hejtman nabídl zprostředkování setkání OK se zástupcem Amazonu a Úřadem práce, kde budou projednány představy o následné spolupráci a vzájemné pomoci.

4. Výzva Ministerstvu pro místní rozvoj ČR k zajištění financování středních škol v Integrovaném regionálním operačním programu pro období 2021 – 2027

Mgr. Gajdůšek přednesl znění bodu usnesení Asociace krajů ze dne 10. 9. 2021. Hejtmani podpořili návrh, aby Ministerstvo pro místní rozvoj zvýšilo alokaci pro střední školy na 30%, s důrazem na jejich roli v rámci celoživotního vzdělávání a investiční náročnosti středních škol. Vyšší alokace umožní realizovat více investičních akcí v oblasti polytechnického vzdělávání. V našem kraji máme připraveny projekty, které by měly výrazně zvýšit kvalitu vzdělávání středních odborných škol a středních odborných učilišť, zároveň alokace, která je nyní nastavena, výrazně zvýhodňuje ZŠ.

Tímto požádal také o podporu ze strany RHSD OK.

Návrh stanoviska RHSD OK:

RHSD OK se připojuje k podpoře návrhu ze zasedání komise Rady AKČR pro školství a sport, které se konalo dne 3. června 2021 v Telči, týkající se navýšení alokace mířící na SŠ v rámci IROP na 30%, s důrazem na jejich roli v rámci systému celoživotního vzdělávání a investiční náročnosti vybavenosti škol (např. pro Průmysl 4.0).

Návrh byl všemi zástupci sociálních partnerů plně podpořen, včetně prezidenta SP ČR Ing. Hanáka, což má veliký význam.

5. Nástroje podpory učňovského a středního školství v Olomouckém kraji v návaznosti na potřeby trhu práce

Olomoucký kraj jako první začal s podporou budoucích studentů pomocí stipendií. Již po třech letech od zahájení stipendijního programu v roce 2010, se podařilo zachránit obor obráběč. Stipendii je podporováno celkově 50 oborů vzdělání, z toho 32 učebních a 18 maturitních. Novinkou je podpora polytechnického vzdělávání a řemesel SŠ na Jesenicku, vyjma žáků z oborů vzdělání Gymnázium a Gymnázium se sportovní přípravou. Hlavním podnětem je podpořit zvýšení počtu žáků středních škol na Jesenicku a zvýšit motivaci žáků ke vzdělávání v tomto regionu.

Mgr. Gajdůšek informoval o podpisu 2 sektorových dohod, konkrétně pro oblast elektrotechniky, textilního, oděvního a kožedělného průmyslu a memoranda o spolupráci na podporu technického vzdělávání se sdružením automobilového průmyslu.

Aktuálně probíhá spolupráce na memorandu, navázání spolupráce se stavebním průmyslem a stavebními firmami, kde panuje stálý nedostatek zájemců o tyto obory.

Pan hejtman zdůraznil, že si je vědom velké potřeby učňovských absolventů a žáků polytechnických středních škol a je třeba zájem o studium podporovat již na základních školách, kdy ještě rodiče dokáží volbu žáků do jisté míry ovlivnit.

Pan Kašpar poděkoval Olomouckému kraji za stipendia, která jsou dobře hodnocena i ze strany firem, které uvádí nedostatek zaměstnanců jako hlavní problém. Díky stipendiím se podařil zvýšit zájem především o elektroobory. Apeloval na prioritizaci projektů týkajících se výstavby a modernizace dílen a učeben, což také zvyšuje zájem studentů o dané obory.

Ing. Hanák poděkoval za téma polytechnických oborů a učňovského vzdělávání. Požádal o větší PR, aby se do rodin dostala informovanost o důležitosti a perspektivě těchto profesí s vazbou na duální vzdělávání a větší znalosti ekonomických ukazatelů.

6. různé

Ing. Hanák poděkoval za reakci kraje na problémy pandemie při nástupu 3. vlny. Oceňuje naočkování stovky řidičů spolu s dalšími krizovými profesemi, kdy se těžko prosazovala důležitost těchto profesí na republikové úrovni oproti zdravotnictví apod.

Očkování vidí pan hejtman stále jako jeden z nejvalidnějších nástrojů. Nejvíce zasaženou věkovou skupinou v Olomouckém kraji je nyní 12-15 let, na druhém místě 16-18 a na třetím 9-11, ZŠ a SŠ tímto tvoří majoritní podíl nakažených.

A jelikož je zdravotnictví stále přetíženo výkonem odkládané necovidové péče a při nové vlně bude mít velikou zátěž, plyne zde další obava o zvládnutí situace v nemocnicích.

Mgr. Koubek zmínil plánované setkání sociálních partnerů pro Olomoucký kraj za účelem projednání tematiky duálního vzdělávání a získání informací o situaci a potřebách škol a firem. Počítá s aktivní spoluúčástí kraje, škol a zaměstnavatelů. Již probíhá spolupráce s Odborem školství a mládeže. Setkání proběhne do konce tohoto roku, případně začátkem roku příštího. Poděkoval OK za podporu a propagaci. Nabídl dlouhodobou inspiraci a zprostředkování setkání v Pardubickém kraji, který již prvky duálního vzdělávání aplikuje.

Pan hejtman poděkoval přednášejícím za vystoupení, diskutujícím za příspěvky, všem členům za aktivní účast a ukončil jednání. Termín dalšího jednání bude stanoven nejpozději na jaře příštího roku.

Přílohy:

Příloha č. 1: Vývoj na trhu práce v Olomouckém kraji

Příloha č. 2: Podpora polytechnického vzdělání

Zapsala: Ing. Markéta Paličková